herpy

SALAMANDERE

Paddle Tail Newt

Paramesotriton labiatus

Paramesotriton labiatus er en nesten helt vannlevende salamander som bare er kjent fra Dayao-fjellene i Guangxi i det sørlige Kina. Arten er kritisk truet, og det finnes nesten ingen kunnskap om stell. Den forveksles ofte, for salamanderne som i handelen bærer navnet *labiatus*, tilhører slekten *Pachytriton*.

Familie: Salamandridae Tidligere navn: *Pachytriton labiatus; Paramesotriton ermizhaoi* **Mild hudgift**

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**11-16 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**10-15 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Akvatisk**
Biotop	**Regnskog og våtmark**
Hudgift	**Mild** Vask hendene etter kontakt, og hold fingrene unna øyne og munn
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 30 × 35 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**16-22 °C**
Temperatur, natt	**14-18 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Akvaterrarium** dybde 15-20 cm
UVB	**Ikke nødvendig**
Kosthold	**Insekter og mark/snegler**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Larver i vann**
Egglegging	**I vann**
Egg per sesong	**20-115**
Larvetid	**80-110 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Andre larver og små vanndyr (dafnier, mygglarver)**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Kritisk truet (CR)**

Om arten

Paramesotriton labiatus er en av de minst kjente artene i slekten. Som de øvrige *Paramesotriton* har den mørk rygg og oransje tegninger på undersiden, men huden er forholdsvis glatt. Mål og vekt er ikke dokumentert.

Taksonomien har en lang og forvirrende historie. Arten ble beskrevet i 1930 som *Molge labiatum* ut fra dyr fra Yaoshan i Guangxi og ble senere ført til slekten *Pachytriton*. Under det navnet ble en helt annen salamander kjent i handelen i mange år. I 2011 ble det klarlagt at typeeksemplarene slett ikke er *Pachytriton*, men en *Paramesotriton*, og at de er samme art som *Paramesotriton ermizhaoi*, som ble beskrevet fra Guangxi i 2009. Navnet *labiatus* ble derfor flyttet til *Paramesotriton*, og *P. ermizhaoi* er i dag et synonym. Dyrene som tidligere gikk under navnet *Pachytriton labiatus*, tilhører nå *Pachytriton granulosus* og *Pachytriton inexpectatus*. Salamandere som selges som *labiatus* eller under handelsnavnet «paddletail», er derfor nesten alltid *Pachytriton*-arter med andre behov og ikke denne arten.

Arten er trolig nærmest beslektet med *Paramesotriton hongkongensis* og *Paramesotriton chinensis*. Hudgiften er ikke undersøkt hos selve arten, men tetrodotoksin er påvist i huden hos flere arter i slekten, blant andre *Paramesotriton chinensis* og *Paramesotriton deloustali*. Vask hendene etter kontakt, ikke ta på øyne eller munn, og håndter dyrene bare når det er nødvendig.

Utbredelse og leveområde

Paramesotriton labiatus er bare kjent fra Dayao-fjellene (Dayaoshan) i sentrale Guangxi i det sørlige Kina, der arten også ble beskrevet fra. Utbredelsen er svært liten, og høyden over havet er ikke dokumentert. Eldre oppgaver fra Anhui, Zhejiang, Hunan, Guizhou og Guangdong gjelder *Pachytriton*-arter, og mange funn under navnet stammer derfra.

> **Naturlig utbredelse:** Kina.

LEVEOMRÅDE

Levestedet til *Paramesotriton labiatus* er ikke beskrevet i detalj. Arten lever i et skogkledd fjellmassiv med subtropisk, monsunpreget klima: varme, regnfulle somre og kjølige vintre. Den er knyttet til vann, men om den foretrekker bekker eller stille vann, er ikke kjent. Arten er en gammel, selvstendig linje i slekten, og den lille utbredelsen på ett enkelt fjellmassiv gjør den sårbar for forstyrrelser av levestedet.

Stell

TERRARIET

Det finnes nesten ingen kunnskap om stell av *Paramesotriton labiatus*. Stellet bygger på slekten og på den nære slektningen *Paramesotriton hongkongensis*, som er langt bedre kjent; tallene for størrelse, akvarium, temperatur og avl i boksen er lånt derfra. *Paramesotriton chinensis* har de samme kravene. Råd om *Pachytriton*-artene som selges under navnet *labiatus*, gjelder ikke for denne arten.

Et par trenger et akvarium på minst 60 × 30 × 35 cm. Hannene i slekten kan være territorielle, særlig i yngletiden, så gi mange skjul av steiner, bark og planter, og hold dyrene adskilt hvis de biter hverandre. En flytende korkøy eller en liten landdel er nok for voksne dyr. Hold lokket tett, for dyrene kan forlate vannet.

Bruk sand, store steiner eller ingen bunn. Fin grus kan svelges og gi tarmslutning.

TEMPERATUR

Paramesotriton labiatus skal holdes kjølig som resten av slekten: 16-22 °C om dagen og 14-18 °C om natten, og vannet må ikke bli varmere enn 22 °C. Om sommeren kan det kreve vifte, kjøleelementer eller et kjølig rom å holde akvariet under grensen. Vinterdvale er ikke dokumentert for arten.

Les mer: Vinterdvale og årstider

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Paramesotriton labiatus lever nesten hele tiden i vannet, så luftfuktigheten spiller en liten rolle; 70-90 % i rommet er fint. En korkøy eller landdel skal holdes fuktig hvis dyrene bruker den. Sprøyting er ikke nødvendig.

VANN OG VANNKVALITET

Vannet skal være 15-20 cm dypt. Bruk avklort vann fra springen eller kildevann. Vannet skal være rent og oksygenrikt, og ekstreme verdier av pH og hardhet unngås. Et svampfilter eller et lite innvendig filter med svak strøm og en luftstein passer. Skift en del av vannet jevnlig, og fjern fôrrester.

LYS OG UVB

Paramesotriton labiatus trenger ikke sterkt lys. Et enkelt lysstoffrør eller LED-rør på en timer gir en fast døgnrytme på omkring 12 timer. UVB er ikke nødvendig.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Paramesotriton labiatus er et rovdyr. Artene i slekten tar villig hakkede meitemark, sirisser, nyskallede melormer, kakerlakker, voksmøllarver og biter av reker samt frosne mygglarver og ferdigfôr til amfibier og vannskilpadder. Voksne fôres to ganger i uken, unge 3-4 ganger i uken. Venn dyrene til å ta fôr fra en pinsett, slik at det er lett å se hvor mye hvert dyr spiser, og vannet holdes renere. Med variert kosthold er tilskudd overflødig.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Artene i slekten *Paramesotriton* er sky i begynnelsen, men blir ofte tillitsfulle og svømmer fram mot fronten når det er mat. Hannene kan være stridbare, særlig i formeringstiden, og hunnene kan slåss om fôret. Dyrene må ikke håndteres mer enn nødvendig, fordi huden er halvgjennomtrengelig. Bruk et håndnett ved flytting.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnsforskjeller og alder ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert for *Paramesotriton labiatus*. Hos de øvrige artene i slekten får hannen i yngletiden en lys stripe langs halen og en oppsvulmet kloakk, mens hunnen blir fyldigere. Artene vokser langsomt og blir tidligst kjønnsmodne etter omkring 2 år, oftest etter 3-5 år.

PARRING

Hos *Paramesotriton* puffer hannen til hunnen, svømmer fram foran henne og vifter med halen, før han avsetter en spermpakke som hunnen tar opp med kloakken. En kjøligere periode om vinteren fremmer formeringstiden. Gi mange skjul, slik at hunnen kan trekke seg unna hannen.

EGG OG LARVER

Hunnene i slekten *Paramesotriton* legger eggene ett og ett på vannplanter og folder bladet rundt dem. Flytt eggene til en balje med luftstein, eller legg dem i et yngelnett, og skift vannet jevnlig.

METAMORFOSE

Hos *Paramesotriton* klekkes eggene etter 3-8 uker, og larvene forvandles etter omtrent tre måneder. Larvene er rovdyr og tar dafnier og mygglarver fra starten. Sorter dem etter størrelse, slik at de ikke spiser hverandre. Ved forvandlingen skrumper gjellene, og dyret går på land.

OPPDRETT AV UNGER

Hos *Paramesotriton* går de nyforvandlede ungene på land og trenger en fuktig landdel eller en boks med fuktig kjøkkenpapir og mose. De tar nyklekte sirisser, små meitemark og andre små fôrdyr og vender først tilbake til vannet etter ett eller flere år. Veksten er langsom.

Helse og vanlige feil

Typiske problemer hos *Paramesotriton labiatus*:

- Varme og dårlig vann: hold temperaturen under 22 °C og vannet rent.
- Bittsår når dyrene slåss: skill dem fra hverandre.
- Sopp- og bakterieinfeksjoner: hvite, luftige belegg, rødme, hevelser eller sår, ofte som følge av dårlig vann eller stress.
- Fin grus som svelges og gir tarmslutning.
- Bsal (*Batrachochytrium salamandrivorans*): asiatiske salamandere kan bære soppen uten symptomer, og den kan være dødelig for andre halepadder. Nye dyr må i karantene, og utstyr og hender må rengjøres mellom akvarier.

Dyr som ikke vil spise, har hudsår eller hevelser, må til en veterinær med kunnskap om amfibier.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.